

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 5. De Festorum, & Jejuniarum observantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. V.

De Festorum & Jejuniorum observantia.

PRINCIPIUM I.

Nescit legitimè Festa observare, qui præsumit serviliter laborare.

Sensus.

Hoc est, Præceptum Ecclesiæ de diebus Festis piè & repositè observandis transgreditur, qui sine legitima causa opera servilia, id est mechanica & illiberalia labore corporis tantùm exigentia, & ab operariis duntaxat, ac servis soli solita exercet.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Clemente l. 8. constit. c. 39. S. Augustino S. 215. & 251. Innocentio 1. in Epist. ad Decentium & communi Sensu Doctorum & Fidelium praxi.

Ratio.

Quia decet, ut Deo quidem certis temporibus perfectior cultus exhibeatur, Famulis verò & brutis laborantibus quandoque respirandi & quiescendi facultas concedatur; atque ad utrumque hunc finem vel maximè conducebat abstinentia à servilibus laboribus, ergo meritò præcipiebatur ab Ecclesiæ; maximè cum & ipse Deus in veteri lege exemplo præceperit, & Exod. 20. præceperit: Non facies omne opus

Praxis.

Hinc deducitur 1. Etiam illos hoc præceptum violare, qui recreationis duntaxat, & non lucri causâ opera servilia exercent, eò quòd hæc intentio sit prorsus impertinens ad præceptum, uti Laym. Suar. & alii communiter contra Canonistas docent.

Deducitur 2. Eos quoque contra hoc præceptum facere, qui laboriosam, & ex officio competentem venationem & piscationem exercent, uti Escobar. & alii apud Busenb. & Layman

man docent, licet hæc excusent, si recreationis tantum gratia, & moderatè fiant.

Deducitur 3. Licet pingere, & characteres ponere in per servilia opera non censentur, juxta aliquos, colores tamen terere, & imprimere characteres merito juxta omnes servilibus operibus annumerari.

PRINCIPIUM II.

Frangit Ecclesiasticas Abstinencias, qui debitas non observat Circumstantias.

Sensus.

Hoc est, qui non simul & à carnibus & ubi mos viget in quadragesima, ovis & lacticiis abstinere, atque unà refectio- ne contentus est, certaque refectio- nis tempora observare præceptum Jejuniorum ab Ecclesia certis diebus sub gravi peccata præscriptorum non servasse dicendus est.

Authoritas.

Desumptum est ex unanimi SS. Patrum & Theologorum sensu, ac ipsa praxi continua Ecclesiæ.

Ratio.

Quia, cum Ecclesia ob graves causas hæc jejunia instituerit, ideoque sub gravi etiam obligatione servanda præcipiat, merito Fideles obtemperare, atque adeo omnes conditiones ad hoc jejunium ab illa requisitas observare de- cet.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Etsi per se non peccet, qui septies die bibit, & parum etiam de pane vel alia re, ne potus nocent, sumit (quia hæc ad alterationem potus & digestionem ciborum, quam nutritione ordinatur) si tamen lac, jusculum & similia, quæ principaliter ad nutriendum destinantur, sumere, omnino contra hoc jejunii præceptum peccaturum, ut communiter docent Authores.

Deducitur 2. Jejunium Ecclesiasticum non violari per vespertinam collatiunculam in debita quantitate sumptam, cum hæc per consuetudinem (quæ est optima interpretatio)

... sit introducta, uti iterum unanimis Doctorem consensu, & Fidelium praxis probat.

Deducitur 3. Neque illos hoc præceptum violare, qui vel per impotentiam saltem moralem, vel pietatem & caritatem, vel legitimam Superioris dispensationem, omnes aut aliquam ex allatis tribus conditionibus non servant; cum tamen hæc humana duntaxat ac positiva sit, atque adeò non nisi humano modo, id est, quando absque notabili incommodo vel damno observari potest obliget.

§. VI.

De Principiis ad vitia Religioni opposita Spectantibus.

PRINCIPIUM I.

Semel Deo dicatum non est ad usus humanos transferendum.

Sensus.

Hoc est, quando res aliqua v.g. Templum, Altare, Cœmeterium, Calix, Patena, &c. per consecrationem aut benedictionem ad divinos usus est deputata, tum non debet ad humanos, id est, sæculares usus adhiberi, intellige, quamdiu eandem formam & consecrationem retinet, uti Glossa in cit. reg. interpretatur.

Authoritas.

Desumptum est ex l. 6. decret. cap. fin. reg. 51. & Extrav. de relig. domib. c. adhæc & de rerum permut. & explicant ac approbant Canisius, Decius & alii.

Ratio.

Quia per consecrationem res tales humano quasi commercio exemptæ sunt, uti in c. 2. de immun. Eccl. dicitur, ideòque in nullius bonis esse dicuntur, ut in §. nullius Instit. de rerum divisione insinuat, ergo non decet eas aliter, quàm ad honorem illius, cui consecratæ sunt, usurpare.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Clericos non posse ad sæcularia tribuna-